

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Чернєй В. В. – доктор юридичних наук, професор, ректор Національної академії внутрішніх справ

Шановні учасники конференції!

Від імені ректорату і Вченої ради Національної академії внутрішніх справ дозвольте привітати всіх високоповажних гостей та учасників наукового зібрання. Серед них представники профільних комітетів Верховної Ради України, Міністерства внутрішніх справ України, Генеральної прокуратури України, Міністерства юстиції України, Національної поліції України, Служби безпеки України, Державної фіскальної служби України, Міністерства юстиції України, Національного банку України, Національного антикорупційного бюро України, працівники суду, провідні вчені вищих навчальних закладів і наукових установ юридичного та економічного спрямування.

Авторитетне представництво учасників заходу та широка географія залучених до обговорення закладів, установ, організацій стали можливими завдяки сприянню співорганізаторів круглого столу – Національної академії правових наук України та Всеукраїнської асоціації кримінального права. Тематика конференції є надзвичайно актуальною, а тому викликає значний інтерес наукової спільноти та фахівців-практиків.

Тіньова економіка в сучасних соціально-політичних умовах розвитку країни, відмивання коштів як механізм забезпечення функціонування тіньових економічних відносин, «відтік» капіталів за наявності дефіциту інвестиційних ресурсів та низької капіталізації фондового ринку є найбільш загрозливими для нашої держави соціально-економічними чинниками, що «зсередини» підривають фінансову систему, детермінують інші суто криміногенні явища та вияви корупції, а також впливають на імідж України як надійного зовнішньоекономічного партнера.

У сучасному глобалізованому світі одним з дієвих засобів детінізації економічних процесів та повернення до легального

обігу виведених з нього активів є фінансові розслідування, які охоплюють комплекси заходів протидії розкраданням державних коштів, кіберзлочинності, виявам корупції, ухиленню від сплати податків, легалізації злочинних доходів, фінансуванню тероризму, торгівлі зброєю, наркотиками, людьми тощо. Масив даних на цей час уже настільки значний, що слідчому чи детективу (і навіть цілим підрозділам) не вдається обробити їх традиційним «паперовим» способом. Вихід убачаємо в автоматизації аналітичних процесів, застосуванні спеціальних програмних продуктів пошуку та фіксації доказової інформації, зокрема електронних відображень. Такі програми – головна зброя аналітика XXI століття. Їх уміле використання неможливе без обміну досвідом та напрацювань зарубіжних фахівців.

За підтримки європейських партнерів вітчизняні правоохоронні та інші державні інституції з досвідом фінансових розслідувань підлягають активному реформуванню. Уже функціонують Національна поліція та Національне антикорупційне бюро, реорганізуються органи прокуратури та податкова міліція, створюється Державне бюро розслідувань (ДБР). Передбачається суттєве оновлення особового складу за рахунок молодих фахівців, які вкрай потребують оволодіння сучасним інструментарієм виявлення та розкриття економічних злочинів з використанням правильно побудованих систем збирання та аналізу інформації про рух коштів, майна, людей.

Відбулися позитивні зрушення, завдяки яким стало можливим фахове відстеження фінансових потоків та вжиття допустимих заходів щодо арешту й конфіскації доходів тіньовиків. Ідеться, зокрема, про оновлене антикорупційне законодавство, уніфікацію процедур реєстрації та доступу до державних реєстрів і баз даних, запровадження електронного декларування, системи ProZorro, відкритих реєстрів юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (із зазначенням кінцевого бенефіціара), бази власників майна, земельних ділянок тощо.

Безперечно важлива роль академії у використанні сучасних інформаційно-аналітичних систем, інших новітніх технологій детінізації та декриміналізації економіки полягає в тому, що ми:

- узагальнили відповідний європейський досвід та видали серію аналітичних і методичних праць, коментарів та підручників, близько ста посібників, довідників, роз'яснень і пам'яток;

- на низку методик фінансових розслідувань отримали авторські свідоцтва й патенти (щодо перекриття схем незаконного відшкодування ПДВ, обладнок із земельними ділянками, підакцизними товарами, відмивання коштів тощо.);

- спільно з експертами Консультативної місії Європейського Союзу запровадили цільові програми підготовки та підвищення кваліфікації головних категорій кадрів поліції, Експертної служби, детективів Національного антикорупційного бюро України, аудиторів;

- провели цикл тренінгів з питань операційного, тактичного і стратегічного аналізу на основі моделей ILP та Спільної інтегрованої моделі аналізу ризиків (CIRAM), які широко використовуються в країнах ЄС;

- вивчаємо питання створення на базі НАВС постійно діючого інформаційно-аналітичного центру з моніторингу ситуації на кордонах та автошляхах (з підключенням систем відеоспостереження митних органів, поліції, прикордонної служби) з метою виявлення наркотрафіку, фактів торгівлі людьми, контрабанди тощо. Готові до обговорення можливих варіантів формату співпраці за цими напрямками.

Отож, побажаємо учасникам семінару плідної роботи, активного обміну досвідом та здобутками. Дозвольте висловити впевненість, що ця конференція сприятиме жвавій науковій дискусії, а результати обміну думками слугуватимуть підґрунтям для напрацювання конструктивних пропозицій з удосконалення чинного законодавства та правозастосовної практики.

Бажаю всім плідної роботи!